

Θαύματα Αγίων της εν Ρουμανία Εκκλησίας

Διακόνου Ανδρέα Ματέι

Η Εκκλησία μάς διδάσκει ότι οι βαπτισμένοι στο όνομα της Αγίας Τριάδος δεν είναι «ξένοι και πάροικοι, ἀλλὰ συμπολίται τῶν ἁγίων καὶ οἰκεῖοι τοῦ Θεοῦ», (Εφ. β' 19). Παρόλα αυτά ο Κύριος Ιησούς Χριστός απευθύνεται στους Αγίους Αποστόλους και τους λέει ότι «ὕμεῖς φίλοι μου ἐστε, ἐὰν ποιῆτε ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν. οὐκέτι ὑμᾶς λέγω δούλους, ὅτι ὁ δοῦλος οὐκ οἶδε τί ποιεῖ αὐτοῦ ὁ κύριος· ὑμᾶς δὲ εἶρηκα φίλους, ὅτι πάντα ἃ ἤκουσα παρὰ τοῦ πατρὸς μου ἐγνώρισα ὑμῖν» (Ιω. ιε' 14-15). Από τα πιο πάνω αγιογραφικά χωρία μπορούμε να συμπεράνουμε ότι ενώ όλοι οι χριστιανοί είναι «οικεῖοι του Θεού», αφού η Εκκλησία είναι ο οἶκος του Θεού (βλ. Α' Τιμ. γ' 15), δεν μπορούν να αποκαλούνται όλοι φίλοι του Θεού, παρά μόνο εκείνοι που τηρούν τις εντολές Του. Η πορεία από το «κατ' εικόνα» προς το «καθ' ομοίωσιν» προϋποθέτει ένα μεγάλο αγώνα εκ μέρους του ανθρώπου, ο οποίος γίνεται συνεργός του Θεού, αφού από μόνος του, δίχως τη χάρη του Αγίου Πνεύματος, δεν μπορεί να αποκτήσει την αγιότητα και τη σωτηρία του.

«Ἐκαστος ἄνθρωπος εἶναι φαινόμενον μοναδικόν και ιδιόμορφον. Η πορεία εκάστου είναι επίσης και ιδιόμορφος και ανεπανάληπτος»¹. Ο Θεός μέσα στην απέραντη Του σοφία και αγάπη μοιράζει σε όλους τους ανθρώπους τα πλούσια δώρα Του όπως Εκείνος κρίνει. Γι' αυτό, ο Απόστολος Παύλος γράφει ότι «**Διαιρέσεις δὲ χαρισμάτων εἰσὶ, τὸ δὲ αὐτὸ Πνεῦμα· καὶ διαιρέσεις διακονιῶν εἰσι, καὶ ὁ αὐτὸς Κύριος· καὶ διαιρέσεις ἐνεργημάτων εἰσὶν, ὁ δὲ αὐτὸς ἐστὶ Θεός, ὁ ἐνεργῶν τὰ πάντα ἐν πᾶσιν. ἐκάστῳ δὲ δίδεται ἢ φανέρωσις τοῦ Πνεύματος πρὸς τὸ συμφέρον. ὧ μὲν γὰρ διὰ τοῦ Πνεύματος**

¹ Αρχιμανδρίτου Σωφρονίου, *Ο Άγιος Σιλουανός ο Αθωνίτης*, μεταφρ. εκ του ρωσικού υπό του ιδίου του συγγραφέως και του Ιερομ. Ζαχαρίου, (8^η έκδοσις), Εκδ. Ιερά Σταυροπηγιακή Μονή Τιμίου Προδρόμου, Έσσεξ Αγγλίας 1999, σ. 24

δίδοται λόγος σοφίας, ἄλλω δὲ λόγος γνώσεως κατὰ τὸ αὐτὸ Πνεῦμα ... ἄλλω δὲ χαρίσματα ἰαμάτων ... πάντα δὲ ταῦτα ἐνεργεῖ τὸ ἐν καὶ τὸ αὐτὸ Πνεῦμα, διαιροῦν ἰδία ἐκάστῳ καθὼς βούλεται» (Α' Κορ. ιβ' 4-11). Με ἄλλα λόγια, ἡ ξεχωριστὴ πορεία που διανύει ὁ κάθε ἄνθρωπος πρὸς τὴ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν δηλώνει τὸν διαφορετικὸ τρόπο με τὸν ὁποῖο ὁ κάθε ἄνθρωπος ἀπαντᾷ στο κάλεσμα τοῦ Θεοῦ.

Ἡ Αποστολικὴ Ἐκκλησία τῆς Ρουμανίας ἰδρύθηκε δια τῆς ἱεραποστολῆς τοῦ Αποστόλου Ἀνδρέου τοῦ Πρωτοκλήτου. Οἱ Ἅγιοι τοὺς ὁποίους ἡ Ἐκκλησία τῆς Ρουμανίας ἐντάξε στο αἰτιολόγιό τῆς ἦταν πρῶτα ἀπ' ὅλα τιμῶμενοι ἀπὸ τὸν πιστὸ λαό. Ἡ Ἐκκλησία, στὴν οὐσία, ἦρθε νὰ ἐπιβεβαιώσῃ καὶ νὰ ἀναγνωρίσῃ τὴν ἀγιότητα, ἡ ὁποία προέρχεται ἀπὸ τὴν ἐνέργεια τοῦ Ἁγίου Πνεύματος μέσα στον ἄνθρωπο. Ἡ Ἐκκλησία διαπιστώνει καὶ διακηρύσσει τὴν ἀγιότητα ἐκεῖ ὅπου ὁ Θεὸς θέλει νὰ τὴ φανερώσῃ². Οἱ Ἅγιοι εἶναι γνωστοὶ ἀλλὰ καὶ ἀγνωστοὶ στοὺς ἀνθρώπους, ἐνῶ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἁγίων τοῦ κάθε λαοῦ καὶ τῆς κάθε ἐποχῆς μόνο ὁ Θεὸς τὸν γνωρίζει.

Μέσα στις λίγες γραμμές που μας ἐπιτρέπει ὁ χώρος θὰ προσπαθήσουμε νὰ παρουσιάσουμε ἁγίους που τιμῶνται ἰδιαίτερα ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία τῆς Ρουμανίας καὶ μερικὰ θαύματά τους.

Ἀρχίζουμε με **Δακο-Ρωμαίους μάρτυρες**. Το 1971 ἐγίνε μια σημαντικὴ ἀνακάλυψη μετὰ ἀπὸ ἀρχαιολογικὲς ἀνασκαφές, ἡ ὁποία καθιστᾷ μια ἀκόμη μαρτυρία γιὰ τὴν ἀρχαιότητα καὶ τὸ σθένος τοῦ δακο-ρωμαϊκοῦ³ χριστιανισμοῦ. Πρόκειται γιὰ μια παλαιοχριστιανικὴ τρίκλιτη βασιλικὴ στὴν περιοχή Νικουλιτσέλ, τοῦ νομοῦ Τούλτσα, 10

² Βλ. Παπαδοπούλου Στ., *Διαπίστωση καὶ διακήρυξη τῆς ἀγιότητος τῶν ἁγίων*, ἐκδ. Τέρτιος, Κατερίνη 1990.

³ Πρέπει νὰ γνωρίζουμε ὅτι ἡ ἐκταση τῆς σημερινῆς Ρουμανίας στὴν ἀρχαιότητα ὀνομαζόταν Δακία. Μετὰ ἀπὸ μάχες με τοὺς Ρωμαίους (101-102 καὶ 105-106) ἡ Δακία προσαρτήθηκε στὴ Ρωμαϊκὴ Αυτοκρατορία. Ἡ νίκη τοῦ αυτοκράτορα Τραϊανοῦ στοὺς Δακικοὺς πολέμους ἦταν τόσο μεγάλη που γιὰ νὰ τὴν τιμήσουν οἱ Ρωμαῖοι κατασκεύασαν τὴ γνωστὴ *στήλη τοῦ Τραϊανοῦ* (λατ. Columna Traiani), ἡ ὁποία μέχρι σήμερα στέκει στὴ Ρώμη, κοντὰ στο Κολοσσαίον καὶ τὴ Ρωμαϊκὴ Ἀγορά. Πρόκειται γιὰ σπειροειδὲς ἀνάγλυφο, τὸ ὁποῖο παριστᾷ καλλιτεχνικὰ τοὺς Δακικοὺς πολέμους. Ἐμφανίζονται 2.662 πρόσωπα καὶ 155 σκηνές. Ἡ κατασκευὴ εἶναι περίπου 35 μέτρα. Οἱ Δάκοι καὶ οἱ Ρωμαῖοι ἐζήσαν ἀδελφικά γιὰ πολλὰ χρόνια γι' αὐτὸ καὶ θεωροῦνται οἱ πρόγονοι τοῦ ρουμανικοῦ λαοῦ. Εἶναι ἐνδιαφέρον ὅτι ἡ λατινογενὴς γλῶσσα τοῦ ρουμανικοῦ λαοῦ ἐπικράτησε μέσα στοὺς αἰῶνες παρόλο που βρίσκεται ἀνάμεσα σε σλαβικὲς χώρες (Ουκρανία, Σερβία, Βουλγαρία) ἀλλὰ καὶ τὴν Ουγγαρία.

χλμ. από το αρχαίο ρωμαϊκό φρούριο Νοβιοντούνουμ (λατ. *Noviodunum*). Η αξία αυτής της βασιλικής βρίσκεται στην κρύπτη, κάτω από το ιερό, όπου μέσα σε μια ξύλινη λάρνακα ήταν τοποθετημένα λείψανα τεσσάρων μαρτύρων. Στο αριστερό τοίχος της εισόδου στην κρύπτη υπήρχε η ελληνική επιγραφή «Μάρτυρες Χριστού», ενώ στο δεξιό τοίχος πάλι η λέξη «Μάρτυρες» αλλά και τα ονόματά τους: **Ζωτικός, Ατταλος, Καμάσης και Φίλιππος**. Εκτός από τον Φίλιππο τα ονόματα των τριών (*Zoticus, Atalus, Camasis*) είναι λατινικής προέλευσης, άρα φαίνεται να ήταν Δακο-Ρωμαίοι κάτοικοι της περιοχής. Τα επόμενα χρόνια ανακαλύφθηκαν και άλλα λείψανα κάτω από αυτή την κρύπτη αλλά δεν γνωρίζουμε τα ονόματά τους. Το μόνο που έμεινε είναι η επιγραφή «Εδώ (βρίσκεται) το αίμα των μαρτύρων»⁴. Κατόπιν ερευνών, φαίνεται ότι οι τέσσερεις άγιοι μαρτύρησαν είτε κατά τον διωγμό του Διοκλητιανού γύρω στο 303-304, είτε του Λικινίου μεταξύ 319-324. Το συριακό μαρτυρολόγιο μνημονεύει τον Φίλιππο στις 4 Ιουνίου, ενώ το Ιερωνυμιακό μαρτυρολόγιο αναφέρει και τους τέσσερεις στην ίδια ημερομηνία, μαζί με άλλα ονόματα, όπως *Quirinus, Iulia, Saturninus, Galdunus*.

Εκτός από αυτούς τους Δακο-Ρωμαίους μάρτυρες των πρώτων αιώνων αναφέρουμε και τον **Άγιο Αιμιλιανό από το Ντουροστόρομ**⁵ (18 Ιουλίου) και τους **Αγίους Επίκτητο και Αστίονα από το Χαλμύρις**⁶ (8 Ιουλίου). Σύμφωνα με το μαρτυρολόγιο τους ο Επίκτητος ήταν ιερέας και μάλλον καταγόταν από τη Μικρά Ασία. Η δύναμη της προσευχής του ήταν τόσο δυνατή που ο Θεός του είχε δώσει το ιαματικό χάρισμα αφού θεράπευε τυφλούς, λεπρούς, παράλυτους. Ο Αστίονας, ο οποίος ήταν ειδωλολάτρης, μετά από ένα διάλογο με τον Επίκτητο του ζήτησε να τον θεωρήσει ήδη κατηχούμενο και να τον βαπτίσει. Μάλιστα οι μαρτυρίες λένε ότι ακολούθως έγινε μοναχός. Ο Επίκτητος και ο Αστίονας εγκατέλειψαν την πατρίδα τους και εγκαταστάθηκαν στο Χαλμύρις. Το Μαρτυρολόγιο επισημαίνει ότι και ο Αστίονας έκανε θαύματα,

⁴ Pr. Prof. Dr. Mircea Păcurariu, *Sfinți daco-romani și români*, Εκδ. Apologeticum, Ρουμανία 2006, σ. 25.

⁵ Σημερινή Σιλίστρα, στα σύνορα της Ρουμανίας με τη Βουλγαρία, νότια του Δούναβη.

⁶ Ρωμαϊκό φρούριο της Μικράς Σκυθίας (σημερινή Ντόμπροτσα της Ρουμανίας).

αναφέροντας την θεραπεία ενός δαιμονισμένου και ενός ανθρώπου που είχε πέσει από μεγάλο ύψος.

Μετά από 17 χρόνια ο έπαρχος της Μικράς Σκυθίας, Λατρονιάνους, ακούγοντας ότι οι δύο κάνουν θαύματα και πολλοί βαπτίζονται χριστιανοί διέταξε να τους συλλάβουν και να προσφέρουν θυσίες στα είδωλα. Εκείνοι απάντησαν: «Είμαστε χριστιανοί, αυτό είναι το όνομά μας. Δεν είμαστε τίποτα άλλο παρά μόνο υπηρέτες του αληθινού Θεού». Το Μαρτυρολόγιο περιγράφει τα πολλά και σκληρά βασανιστήρια που υπέστησαν αλλά δεν έπαυσαν να μαρτυρούν την πίστη τους. Ένας από τους κριτές που ονομαζόταν Vigilantius βλέποντας την δύναμη της αντοχής τους στα βασανιστήρια και την δυνατή ομολογία της πίστεώς τους, κατά την τέταρτη μέρα σύλληψης, μπήκε στο κελί των Αγίων και ζήτησε να γίνει κι εκείνος χριστιανός.

Μετά από πολλά βασανιστήρια ο Επίκτητος και ο Αστίονας αποκεφαλίστηκαν στις 8 Ιουλίου 290. Ο πρώτος ήταν 60 ετών και ο δεύτερος 35. Όπως μαρτυρεί το Μαρτυρολόγιό τους, αμέσως μετά τον αποκεφαλισμό τους τα σώματά τους άρχισαν να λάμπουν. Όσοι είχαν κάποια ασθένεια και με πίστη άγγιζαν και φιλούσαν τα λείψανά τους αμέσως θεραπεύονταν.

Το μαρτυρολόγιο του Επίκτητου και του Αστίονα έχει μεγάλη ιστορική σημασία για τον ρουμανικό λαό επειδή αποτελεί το αρχαιότερο έργο που γράφτηκε στο ρουμανικό έδαφος. Πολλοί λόγιοι πιστεύουν ότι ο ίδιος ο Vigilantius έγραψε την πρώτη περιγραφή του μαρτυρίου τους ενώ αργότερα προστέθηκαν περισσότερες πληροφορίες. Γράφτηκε στα λατινικά, τη γλώσσα που μιλούσαν οι Δακο-Ρωμαίοι. Τα λείψανά τους σήμερα βρίσκονται στη Μονή Χαλμύρις της επαρχίας Τούλτσεα, στο στόμιο του Δούναβη. Κάθε χρόνο στις 8 Ιουλίου γίνεται μεγάλη λιτανεία με τα λείψανά τους και ο λαός τους τιμά ως Ιαματικούς Αναργύρους.

Μια άλλη κατηγορία Αγίων είναι αυτή των **Δακο-Ρωμαίων Θεολόγων**. Σε αυτή την κατηγορία ανήκουν πολλοί Άγιοι που γεννήθηκαν στη Δακία. Αναφέρουμε τον Άγιο Θεότιμο Επίσκοπο

Τόμεων⁷ (Tomis), ο οποίος έζησε το δεύτερο μισό του 4^{ου} αιώνα μέχρι τις αρχές του 5^{ου}. Ο ιστορικός Σωζομενός τον αναφέρει στην Εκκλησιαστική του Ιστορία: «Ἐν τούτῳ δὲ Τόμεως καὶ τῆς ἄλλης Σκυθίας τὴν ἐκκλησίαν ἐπετρόπευε **Θεότιμος Σκύθης**, ἀνὴρ ἐν φιλοσοφίᾳ διατραφεὶς· ὃν ἀγάμενοι τῆς ἀρετῆς οἱ παρὰ τὸν Ἰστρον Οὐννοὶ βάρβαροι θεὸν Ῥωμαίων ὠνόμαζον»⁸. Τα Acta Sanctorum μαρτυροῦν ὅτι «στο Τόμις, στη Σκυθία, τιμάται ἡ μνήμη τοῦ Ἁγίου Θεοτίμου Ἐπισκόπου, τὸν ὁποῖον τίμησαν μέχρι καὶ οἱ ἀπίστοι βάρβαροι ἐνεκα τῆς αγιότητος καὶ τῶν θαυμάτων τοῦ»⁹.

Ὁ Ἐπίσκοπος Θεότιμος εἶναι ὁ πρῶτος διδάσκαλος καὶ πνευματικὸς πατέρας τῶν Ἁγίων Κασσιανοῦ καὶ Γερμανοῦ. Ἦταν ἓνας ἀπὸ τοὺς λόγιους τῆς ἐποχῆς τοῦ καὶ στενὸς φίλος με τὸν Ἅγιο Ἰωάννη τὸν Χρυσόστομο, ὁ ὁποῖος τὸν κάλεσε στὴν Κωνσταντινούπολη σὲ μιὰ τοπικὴ σύνοδο τὸ 400, ἐναντίον τοῦ αἰρετικοῦ ἐπισκόπου Ἀντωνίνου Ἐφέσου. Τὸ 403 ὁ Ἅγιος Θεότιμος βρίσκεται πάλι στὴν Κωνσταντινούπολη γιὰ νὰ πάρει τὸ μέρος τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου, ἐναντίον τῶν κατηγοριῶν ποὺ τοῦ εἶχε φέρει ὁ Ἅγιος Ἐπιφάνιος Κύπρου σχετικά με τοὺς ὀριγενιστὲς μοναχοὺς¹⁰. Ὁ ιστορικός Σωκράτης κατέγραψε τὸν λόγο τοῦ Θεοτίμου πρὸς τὸν Ἐπιφάνιο: «Ὡν ἦν καὶ Θεότιμος ὁ ἐπίσκοπος Σκυθίας· ὃς πρὸς τὸν Ἐπιφάνιον τοιάδε ἀπεκρίνατο. Ἐγὼ, ἔφη, ὦ Ἐπιφάνιε, οὔτε τὸν πάλαι καλῶς κεκοιμημένον καθυβρίζεις αἰροῦμαι· οὔτε βλάσφημον ἐπιχειρεῖν πρᾶγμα τολμῶ, ἐκβάλλων ἃ οἱ πρὸ ἡμῶν οὐκ ἠθέτησαν· ἄλλως τε, μήτε κακὴν εἶναι διδασκαλίαν ἐν τοῖς Ὀριγένους βιβλίοις εἰπών ... Ταῦτα μὲν ὁ ἐπ' εὐλαβείᾳ καὶ βίου ὀρθότητι περιβόητος Θεότιμος πρὸς Ἐπιφάνιον ἀπεκρίνατο»¹¹.

Τὴν ἐποχὴ ποὺ ζούσε ὁ Ἅγιος Θεότιμος εἶχαν ἐρθεῖ στὴν περιοχὴ Οὐννοὶ βάρβαροι καὶ προκαλοῦσαν πολλὰ καταστροφές.

⁷ Σημερινὴ Κονσταντζά τῆς Ρουμανίας, στα παράλια τῆς Μαύρης Θάλασσας.

⁸ Ἐρμείου Σωζομενοῦ, *Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία*, PG 67, 1497-1500.

⁹ *Acta Sanctorum*, (De Sancto Theotimo, Episcopo Tomitano in Scythia) Vol. 11, Aprilis Tomus Secundus, Editio novissima, Parisiis et Romae, 1866, σ. 753-754.

¹⁰ Βλ. Arhimandritul Ioanichie Bălan, *Patericul Românesc*, a 5-a ediție, Mănăstirea Sihăstria 2005, σσ. 29-33.

¹¹ Σωκράτους Σχολαστικοῦ, *Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία*, PG 67, 701.

Ενώ ήταν στο δρόμο μαζί με τους δικούς του ανθρώπους μια ομάδα Ούννων τους σταμάτησαν θέλοντας να τους σκοτώσουν. Ο Άγιος Θεότιμος κατέβηκε από το άλογό του και άρχισε να προσεύχεται. Τότε εξαφανίστηκαν από τα μάτια των βαρβάρων, τόσο ο Θεότιμος και η συνοδεία του όσο και τα άλογά τους. Έτσι κατάφεραν να περάσουν εκείνον τον δρόμο αφήνοντας τους Ούννους έκπληκτους μπροστά σε αυτό το θαύμα.

Επειδή ο Άγιος Θεότιμος προσπαθούσε να φιλέψει και να ηρεμήσει τους βαρβάρους προσέφερε διάφορα δώρα, γι' αυτό ένας Ούννος, νομιζόμενος ότι ο Επίσκοπος είναι πλούσιος, θέλησε να τον απαγάγει και να τον κάνει δούλο. Έτσι λοιπόν, μια μέρα βγήκε μπροστά του και πέταξε τη θηλιά για να αιχμαλωτίσει τον Θεότιμο. Όμως κάνοντας αυτή την κίνηση το χέρι του βαρβάρου έμεινε αιωρούμενο στον αέρα χωρίς να μπορεί να το μετακινήσει. Οι συνεργοί του έτρεξαν να τον βοηθήσουν αλλά δεν μπόρεσαν να του κατεβάσουν το χέρι μέχρι που ο Άγιος Θεότιμος προσευχήθηκε στον Θεό για τον Ούννο που ήθελε να του κάνει κακό¹². Πολλά άλλα θαύματα έκανε ο Επίσκοπος Θεότιμος Τόμεων στη Σκυθία φέρνοντας την ευλογία του Θεού στον λαό του.

Όπως μαρτυρεί ο Άγιος Ιερώνυμος στο «Περί ανδρών επιφανών» ο Θεότιμος έγραψε διάφορα θεολογικά έργα: «Θεότιμος, Σκυθίας Τομέων επίσκοπος, έν τάξει διαλόγων και αρχαίας φράσεως βραχείας όμιλίας εξέδωκεν. Ακούω τουτουν και άλλα συγγράφειν»¹³. Ο Άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός στο έργο του «Ιερά Παράλληλα»¹⁴ καταγράφει αποσπάσματα από τα συγγράμματα του Αγίου Θεοτίμου.

Ανάμεσα στους θεολόγους των πρώτων αιώνων που γεννήθηκαν στη σημερινή Ρουμανία συγκαταλέγεται ο **Άγιος**

¹² Pr. Prof. Dr. Mircea Păcurariu, *ο.π.*, σ. 31.

¹³ Sancti Eusebii Hieronymi, *Liber de viris illustribus*, PL 23, 753-756.

¹⁴ PG 92, 444-544.

Κασσιανός¹⁵, γεννημένος στη Μικρή Σκυθία¹⁶ (σημερινή Ντόμπροτζεα) περίπου το 360 μ.Χ. Το ίδιο και ο στενός φίλος του, ο **Άγιος Γερμανός**, με τον οποίο ταξίδεψε στους Αγίους Τόπους, στην Αίγυπτο, στην Κωνσταντινούπολη και τελικά στη Μασσαλία όπου έμεινε μέχρι το τέλος της ζωής του. Τα έργα του διασώθηκαν μέχρι σήμερα. Το όνομά του ήταν Ιωάννης. Αλλά πήρε και το όνομα «Κασσιανός» επειδή έζησε στα μέρη των «Κασσιανών», 40 χλμ. βορειοδυτικά της σημερινής Κωστάντζας της Ρουμανίας. Έμεινε γνωστός ως ο «Ρωμαίος» ένεκα του ότι τα έργα του γράφτηκαν στα λατινικά, πράγμα λογικό, αφού οι Δακο-Ρωμαίοι κάτοικοι της Σκυθίας μιλούσαν τα λατινικά.

Μια μεγάλη κατηγορία είναι αυτή που περιλαμβάνει τους **Όσιους των ρουμανικών μοναστηριών**. Αναφέρουμε μερικά ενδεικτικά παραδείγματα όπως τον **Άγιο Νικόδημο από την Τισμάνα**. Γεννήθηκε στη Σερβία γύρω στο 1320 από Έλληνα πατέρα και Σερβίδα μητέρα. Έζησε από νεαρή ηλικία στο Άγιο Όρος και γίνεται μοναχός στη Μονή Χιλανδαρίου, της οποίας γίνεται αργότερα ηγούμενος. Μετά το 1365 έρχεται και κατοικεί στις παραδουνάβιες χώρες, δηλ. στην Ουγγροβλαχία, όπου με τη βοήθεια του βοεβόδα της χώρας ιδρύει τις Μονές Βοδίτσα και Τισμάνα αλλά και άλλες Μονές. Ένεκα του θαύρεστου βίου του, ο Θεός του έδωσε το χάρισμα να εκβάλλει δαιμόνια και να θεραπεύει πολλές αρρώστιες. Μεταξύ αυτών που θεράπευσε ο Άγιος Νικόδημος με τη χάρη του Θεού ήταν και η κόρη του βασιλιά Σιγισμούνδου, η οποία υπέφερε από επιληψία. Κοιμήθηκε οσιακά στις 26 Δεκεμβρίου 1406. Ο ρουμανικός λαός τον τιμά ιδιαίτερα ως μεγάλο όσιο, ο οποίος μάλιστα ήταν από τους πρώτους που έφερε τον ησυχασμό στη Ρουμανία.

¹⁵ Μερικοί πιστεύουν ότι ο Άγιος Ιωάννης Κασσιανός γεννήθηκε στη Σκυθόπολη της Παλαιστίνης, ή στην Κωνσταντινούπολη, Ρώμη, Αθήνα ή στη Νότια Γαλλία. Όμως, οι περισσότεροι ερευνητές συμφωνούν ότι ο Άγιος Κασσιανός ήταν από τη Σκυθία. Είναι αρκετή η μαρτυρία του Γεννάδιου Μασσαλίας (492-505 μ.Χ.) ο οποίος στο έργο του «Liber De Scriptoribus Ecclesiasticis» στο PL 58, 1094 καταγράφει: «Cassianus natione Scythia». Ακολουθώντας, αναφέρει ότι χειροτονήθηκε διάκονος από τον ιερό Χρυσόστομο στην Κωνσταντινούπολη και αργότερα πρεσβύτερος στη Μασσαλία.

¹⁶ Βλ. Owen Chadwick, *John Cassian-a study in primitive monasticism*, Cambridge 1950, σ. 190-198· Arhimandritul Ioanichie Bălan, *ο.π.*, σ.33-37· π. Σωκράτης Ανδρέου, *Η πνευματική τελείωση και τα πάθη. Σπουδή στη νηπτική θεολογία του οσίου Κασσιανού*, Εκδ. Ostracon, Θεσσαλονίκη 2018, σ. 38.

Ένας άλλος όσιος θαυματουργός που τιμάται ιδιαίτερα από τον ρουμανικό λαό είναι ο **Άγιος Λεόντιος από το Ρανταούτσι**. Γεννήθηκε στο Ρανταούτσι της Νότιας Μολδαβίας¹⁷ και έζησε τον 15^ο αιώνα. Δεν έχουμε πολλές πληροφορίες για αυτόν τον άγιο. Οι πολύτιμες πληροφορίες που έχουμε ανήκουν σε έναν Ουκρανό θεολόγο, τον ιερομόναχο Ζαχαρία Κορυστενσκι από το Κίεβο, ο οποίος μεταξύ 1621-1622 στο έργο του «Palinodia» αναφερόταν σε μερικούς Αγίους της Μολδαβίας: «Στο Ρανταούτσι, στην Επισκοπή, ο Άγιος Λεόντιος ο θαυματουργός, κείται (αναπαύεται) με ολόκληρο το λείψανο άφθαρτο. Στο Βορονέτς, στη Μονή, ο Άγιος Δανιήλ ο θαυματουργός. Στη Μολντοβίτσα, στη Μονή, ο Άγιος Βασίλειος ο θαυματουργός και άλλου»¹⁸. Το 1639 όταν ο ναός της Επισκοπής Ρανταούτσι λεηλατήθηκε τα λείψανα εξαφανίστηκαν και μέχρι σήμερα μόνο ο Θεός ξέρει που βρίσκονται. Η μνήμη του Αγίου Λεοντίου τιμάται στις 1 Ιουλίου.

Τέλος, δεν μπορούμε να παραλείψουμε έναν σπουδαίο Όσιο που γέννησε η γη της Μολδαβίας προς τον οποίο ολόκληρος ο ρουμανικός λαός έχει μια πολύ μεγάλη ευλάβεια. Πρόκειται για τον **Όσιο Δανιήλ τον Ησυχαστή**. Γεννήθηκε σε μια φτωχή οικογένεια στις αρχές του 15^{ου} αιώνα και έλαβε το όνομα Δημήτριος. Στα 16 του έγινε μοναχός και έλαβε το όνομα Δαυΐδ. Μετά από μερικά χρόνια, αφού χειροτονήθηκε ιερομόναχος, ένωσε το κάλεσμα για την αναχωρητική ζωή. Έτσι, πριν το 1450 έλαβε το μεγάλο μοναχικό σχήμα, πήρε το όνομα Δανιήλ και έζησε για περισσότερο από 20 χρόνια σε απομόνωση στην περιοχή της Μονής Νεάμτς. Το 1488 ο Όσιος Δανιήλ, ο οποίος ήταν πάνω από 80 ετών, κατέβηκε στη Μονή Βορονέτς όπου και έγινε ηγούμενος. Παρέδωσε το πνεύμα του το 1496. Τα λείψανά

¹⁷ Όταν μιλούμε για τη Μολδαβία αναφερόμαστε στην νοτιοανατολική περιοχή της Ρουμανίας και όχι στη χώρα που φέρει σήμερα το όνομα Μολδαβία, η οποία δημιουργήθηκε μετά από τη συμφωνία Μολότοφ-Ρίμπεντροπ, όταν παραχωρήθηκαν στη Σοβιετική Ένωση κομμάτια της Ρουμανίας (συγκεκριμένα η Βεσσαραβία και η Νότια Μπουκοβίνα). Μετά την πτώση της Σοβιετικής Ένωσης αυτό το κομμάτι, που παλιά ανήκε στη Ρουμανία, ανακήρυξε την ανεξαρτησία του και ονομάστηκε Μολδαβία. Μέχρι σήμερα οι κάτοικοι της Μολδαβίας μιλούν την ρουμανική γλώσσα παρόλες τις προσπάθειες των Σοβιετικών να επιβάλλουν τη σλαβονική.

¹⁸ Pr. Prof. Dr. Mircea Păcurariu, ο.π., σ. 43-44.

του τοποθετήθηκαν μέσα στο καθολικό της Μονής, όπου φυλάσσονται μέχρι σήμερα.

Είναι γνωστό ότι ο Όσιος Δανιήλ ήταν ο πνευματικός και ο καθοδηγητής του Μολδαβού βοεβόδα Στεφάνου του Μεγάλου, ο οποίος μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης για περίπου μισό αιώνα έδωσε σκληρές μάχες με τους Οθωμανούς προστατεύοντας τόσο την Εκκλησία, όσο και τη Μολδαβία. Είχε 47 πολέμους κατά των Οθωμανών. Υπακούοντας στις συμβουλές του γέροντα Δανιήλ ο βοεβόδας Στέφανος πριν από κάθε μάχη νήστευε και προσευχόταν μαζί με τον λαό του. Είναι γνωστό ότι μετά από κάθε νίκη έχτιζε μια εκκλησία ή ένα μοναστήρι για να ευχαριστήσει τον Θεό. Έτσι κατάφερε να κτίσει συνολικά 48 εκκλησίες.

Όχι πολύ καιρό μετά από την κοίμηση του Οσίου Δανιήλ άρχισαν να γίνονται θαύματα στον τάφο του, γι' αυτό και η Εκκλησία διακήρυξε την αγιότητά του. Η μνήμη του τιμάται στις 18 Δεκεμβρίου.

Ο τελευταίος θαυματουργός Άγιος που αξίζει να αναφέρουμε είναι ο **Όσιος Δημήτριος ο Μπασαραμπόβ**, ο προστάτης του Βουκουρεστίου. Αν και αυτός ο Άγιος δεν γεννήθηκε στην Ρουμανία, τα λείψανά του κατέληξαν με θαυματουργό τρόπο στον ρουμανικό χώρο.

Ο Όσιος Δημήτριος ο Νέος, όπως αλλιώς είναι γνωστός, γεννήθηκε μεταξύ 12^{ου} και 13^{ου} αιώνα στο χωριό Μπασαραμπόβ, στις όχθες του ποταμού Λωμ στη Βουλγαρία, από θεοσεβείς ορθόδοξους γονείς. Αρχικά ήταν βοσκός στο χωριό του αλλά ακολούθως έγινε μοναχός σε ένα μοναστήρι κοντά από το χωριό του. Έζησε όλη τη ζωή του ασκητικά ανάμεσα σε βράχους και έτσι παρέδωσε το πνεύμα του στο Θεό, παραμένοντας άγνωστος ο τόπος κοιμήσεώς του για πολλά χρόνια. Τα λείψανά του έμειναν άφθαρτα για πολλά χρόνια και ανακαλύφθηκαν με θαυμαστό τρόπο. Ο Όσιος Δημήτριος εμφανίστηκε στο όνειρο μιας νεαρής, η οποία υπέφερε από μια βαριά αρρώστια, και της είπε ότι αν οι γονείς της θα βγάλουν στην επιφάνεια το σώμα του, το οποίο είχε βυθιστεί στον ποταμό Λωμ, τότε θα την θεράπευε από την αρρώστια της. Η νεαρή διηγήθηκε στους γονείς της το όνειρο που είχε και αυτοί, μαζί με άλλους χριστιανούς

του χωριού πήγαν στον τόπο που ο ίδιος ο Όσιος είχε υποδείξει στο κορίτσι. Μετά από τις προσπάθειες των πιστών το σώμα του Αγίου Δημητρίου του Νέου βρέθηκε ολόκληρο και άφθαρτο. Όταν η νεαρή κοπέλα άγγιξε τα λείψανα θεραπεύθηκε αμέσως. Η είδηση της εξεύρεσης των λειψάνων αυτού του άγνωστου μέχρι τότε Αγίου εξαπλώθηκε στις περιοχές Νότια και Βόρεια του Δούναβη και πολλοί πιστοί έρχονταν να τα προσκυνήσουν.

Τα λείψανα έμειναν στο Μπασαραμπόβ περίπου 5 αιώνες. Το 1768-1774 κατά τη διάρκεια του ρωσο-τουρκικού πολέμου, το οποίο είχε εξαπλωθεί και στη Ρουμανία, ο Ρώσος στρατηγός Πέτρος Σαλτίκωβ θέλωντας να σώσει τα λείψανα και να μην βεβηλωθούν από τους Οθωμανούς, διέταξε να μεταφερθούν στη Ρωσία. Όταν όμως η πομπή με τα λείψανα έφτασε στο Βουκουρέστι ένας πλούσιος έμπορας, ονόματι Δημήτριος, μαζί με τον Μητροπολίτη Ουγγροβλαχίας Γρηγόριο Β', παρακάλεσαν τον στρατηγό να αφήσει τα ιερά λείψανα του Οσίου Δημητρίου δώρο στον ρουμανικό λαό ως παρηγοριά για τις μεγάλες καταστροφές και τα βάσανα που υπέφερε ο λαός κατά τη διάρκεια του πολέμου. Ο στρατηγός άκουσε την παράκληση του ρουμανικού λαού και έτσι τον Ιούλιο του 1774 τοποθετήθηκαν στον Καθεδρικό Ναό Βουκουρεστίου¹⁹. Από τότε ο Όσιος Δημήτριος ο Νέος είναι ο πολιούχος Άγιος της ρουμανικής πρωτεύουσας.

Πολλά είναι τα θαύματα που έκανε ο Άγιος. Το 1955 μια γυναίκα που ζούσε στο Βουκουρέστι είχε τον σύζυγό της παράλυτο και με σοβαρά νευρικά προβλήματα. Μη αντέχοντας πλέον τις ταλαιπωρίες της ήρθε στον Όσιο Δημήτριο. Κατόπιν συμβουλής του ιερέα που εφημέρευε στον Καθεδρικό, η γυναίκα διάβασε τους Χαιρετισμούς προς τον Άγιο και προσευχήθηκε με πολύ πίστη ενώπιον των ιερών λειψάνων. Τα μεσάνυχτα όταν επέστρεψε στο σπίτι της ο σύζυγος την ρώτησε αν είχε καλέσει κάποιον γιατρό για να τον εξετάσει. Μετά από την αρνητική απάντηση της γυναίκας ο άνδρας της είπε:

¹⁹ Βλ. Pr. Prof. Dr. Mircea Păcurariu, ο.π., σ. 106-108.

- Πώς όχι; Πριν μερικές στιγμές με επισκέφθηκε ένας γιατρός και με εξέτασε. Γιατί δεν ήρθες να τον πληρώσεις; Μετά την εξέταση ανέβηκε σε μια άμαξα με λευκά άλογα και έφυγε προς το Βουκουρέστι».

- Και σε εξέτασε; Ρώτησε η γυναίκα.

- Με άλειψε με ιερό έλαιο στο χέρι και στο πόδι που είναι παράλυτο και μου διέταξε να σταματήσω με τις ταλαιπωρίες που σου προκαλώ και τις ύβρεις. Τότε θα με θεραπεύσει. Σε παρακαλώ, συγχώρα με Μαρία. Από αυτή τη στιγμή θα παύσω να σε στεναχωρώ. Όμως μην ξεχάσεις, αύριο το πρωί να πας να πληρώσεις τον γιατρό αφού εσύ ξέρεις που μένει.

Το επόμενο πρωί ο άνδρας κατέβηκε από το κρεβάτι του υγιέστατος. Η δε γυναίκα επέστρεψε κλαίγοντας στα λείψανα του Οσίου Δημητρίου και τον ευχαρίστησε για το θαύμα που έκανε στη ζωή της.

Είναι πολλές οι μαρτυρίες πιστών που περιγράφουν πώς ο Άγιος τους θεράπευσε τους ίδιους, ή μέλη της οικογένειάς τους, αφού ήρθαν με ταπεινώση και πίστη να προσκυνήσουν τα λείψανά του.

Επίσης, το 1815 έγινε μεγάλη λιτανεία με τα λείψανα του Οσίου Δημητρίου στους δρόμους του Βουκουρεστίου για να παύσει η καταστροφική επιδημία της πανώλης. Το 1831 έγινε ξανά μεγάλη λιτανεία για να παύσει η χολέρα που ταλαιπωρούσε τον πληθυσμό της πρωτεύουσας. Επίσης, εν καιρώ ανομβρίας ο λαός ζητούσε να βγουν τα λείψανα του Αγίου και έτσι τα λείψανα σταματούσαν σε κάθε χωριό, τελούνταν το Άγιο Ευχέλαιο στην ύπαιθρο, άκουγαν όλοι το ιερό κήρυγμα, προσκυνούσαν τα λείψανα και η πομπή συνεχιζόταν στο επόμενο χωριό. Μετά την τέλεση της ακολουθίας ή ακόμα και κατά τη διάρκεια αυτής, ο Θεός σπλαχνιζόταν τον λαό ανοίγοντας τους ουρανούς και προσφέροντας άφθονη βροχή²⁰.

Με τον βίο του Οσίου Δημητρίου, ενός άγνωστου Αγίου για πολλούς αιώνες, επιβεβαιώνεται ο παύλειος λόγος: «τὰ μωρὰ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ Θεός, ἵνα τοὺς σοφοὺς καταισχύνη, καὶ τὰ ἀσθενῆ

²⁰ Βλ. Arhimandritul Ioanichie Bălan, *ό.π.* σ. 65-68.

τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ Θεὸς, ἵνα καταισχύνῃ τὰ ἰσχυρά» (Α' Κορ. α' 27). Ἐναν ἀπλό βοσκό ἀγελάδων και ἀκολουθῶς μοναχό, ο οποίος ἐζήσε χωρὶς να τον ξέρει σχεδόν κανένας, η χάρη του Θεοῦ τον ἀνέδειξε ὡς σπουδαίῳ Ἄγιο θαυματουργό της Εκκλησίας και προστάτη του ρουμανικού λαοῦ. Κάθε χρόνο στις 27 Οκτωβρίου, μέρα που τιμάται η μνήμη του, οι πιστοὶ ἀπὸ ὅλα μήκη και πλάτη της χώρας ἀλλά και ἀπὸ το ἐξωτερικό, τρέχουν να προσκυνήσουν τα ιερά του λείψανα. Οι προσκυνητές περιμένουν στο κρῦο και στη βροχή για ὥρες ολόκληρες (ἀκόμη και 12-13 ὥρες) για να φτάσουν στα λείψανα.